दाजुभाइले दिदीबहिनीलाई खीञ्चरीस्वरूप दिएको कन्दमूल, तरूल, दाल, चामल, फलफूल र पैसा

अथार मगरात मगर प्रतिष्ठान

कलंकी, काठमाडौं

फोनः ४३०११६८, पो.ब.नं.: ४९१४ सुनधारा

इमेलः magarat_18@yahoo.com

माघे संकराई

माघे संकराईका दिन बहिनीले दाजुलाई टीका लगाउँदै

-बम कुमारी बुढा मगर

माघे संकराई

सरन्या रु:

बम कुमारी बुढा मगर

फोन नं.:- ०१-४३१२३१०, मो. नं.:- ९८४१०५०५९१

पो.ब.नं.:- ४९१४

पलीईःसीन्या रीम्

२०६५ पुई

सोगल हग - सरन्या रु सः

सीलो :- ३०/- जा

गोता- १०००

छापीन्याः

देउराली अफसेट प्रेस प्रा.लि.

पुतलीसडक, काठमाडौं

फोन नं. ०१-४२२७३९१

थुङ्सी !

नेपाल दे सन्र बीदे लः चुङ्न्या

सोगल मङ्ङर बगाल लः

मीन् तः सरसीन्या

ईका थुङ्सी !

विषय सूची

सि.नं.	रो	पन्ना
१.	मगर जातिको सामाजिक विकास	१
२.	राजनीतिक इतिहास	८
३.	प्राकृतिक मान्यता	१७
४.	माघे संकराई	२२
५.	मगर जातिको	२६
६.	मगर र थारु समुदायबीचको सम्वन्ध	३३–३६

१) मगर जातिको सामाजिक विकास:

अति प्राचीन इतिहास बोकेको मगर जाति, १२ औं शताब्दीदेखि पश्चिम नेपालवाट आर्य वाहुनहरू प्रवेश गर्दै आउँदा हाल भारत उत्तराञ्चलको कुमाउबाट भाषा, धर्म, संस्कृति र सामन्तवादको शुरुवात गर्न रणनीति बनाएर मगर समुदायमाथि अभ्यास गर्दै गए । बृटिश शासनमा कुमाउ-गढवालमा सन् १९६९-१९७९ को दशकमा भूमि सम्वन्धी विशेष व्यवस्था थियो । जुन व्यवस्थालाई "खाम व्यवस्था" भनिन्थ्यो । (शिवप्रसाद डवरालको पुस्तक उत्तराञ्चलका इतिहास (७) तथा गढगवालका इतिहास (४) मा उल्लेख) उक्त भूमि व्यवस्थामा जग्गा धनीलाई "शिरगिरोह", कमाउनेलाई "असमीया" र असमीयाको जिम्मावाट थौरै जग्गा खनजोत गरी खानेलाई "साझेदारी" भनिन्थ्यो । पश्चिम नेपालका मगरात क्षेत्रसंग जोडिएको "दाङ" वाट थारु जातिले आवाद गरेको र जग्गा वाहुन आफूले हक भोग गर्ने काम भयो । स्मरणीय कुरा यो छ कि "दाङ" भनेको मगर पाङ (१८ मगरात क्षेत्रमा बोलिने भाषा) बाट समथल वा सोझो भन्ने अर्थ लाग्दछ । अझ स्पष्टसँग भन्नुपर्दा एक छेउबाट अर्को छेउ सजिलैसँग देख्न सकिने बीचमा कुनै अवरोध (Obstacles) थुम्काहरू नभएको सम्म भूमि भन्ने हो । हुन पनि दाङ मैदान पूर्व-पश्चिम फैलिएको छ, Dang Tower बनाउने हो भने, राम्रो मौसम भएको बेला पूर्व-पश्चिम दृश्य हेर्न लायक हुन्छ, त्यसैले नामको मुख्य विशेषता पनि त्यही हो भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

Page Missing ....